

Menú

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia

PORTADA Consulta nuestra portada del domingo 9 de abril (PDF)

Levante-EMV » València

Suscriptor

1

Reportaje

Una dama assetjada i una discussió de trànsit al segle XVI

El virrei col·locà en matrimoni a Catalina Cavanilles amb Luis Pardo de la Casta, el Comte d'Alaquàs que acabà les obres del palau-castell

Francesc J. Hernández | 09.04.2017 | 02:22

En la primavera de 1598, poc temps després de ser nomenat virrei de València, Juan Alonso (o Alfonso) Pimentel de Herrera, comte i duc de Benavent, hagué d'enfrontar-se a una peculiar pugna entre nobles valencians. Cal dir que el seu pare, Antonio Alfonso Pimentel de Herrera, també havia estat virrei a València (1566-1572) i que quan Juan Alonso fou nomenat virrei de Nàpols per Felip III, el 1602, Juan de Ribera, el Patriarca, ocupà el virreinat. Doncs bé, quan Juan Alonso Pimentel ocupà el càrrec de virrei a València, el governador de la ciutat era Jeroni Cavanilles, també d'una nissaga de governants, descendent d'un altre Jeroni Cavanilles, senyor de Benissanó, que havia estat ambaixador a França i al qual l'emperador Carles II encomanà la custòdia de Francesc I, emperador de França, després que aquest fora derrotat a la batalla de Pavia.

Una dama assetjada i una discussió de trànsit al segle XVI

Fotos de la noticia

El Cavanilles que custodià l'emperador francès apareix com a personatge literari als «Diàlegs» de Vives. L'altre, el que fou governador a València a les darreries del segle XVI, tenia una filla, Catalina Cavanilles, amb títol de baronessa de Bolbaite. Sembla que la dama despertà l'admiració d'un altre noble, Joan Vallterra de Blanes i Ribelles, baró de Torres Torres i de Canet de Berenguer. Aquest havia nascut a València i possiblement fou rebesnet d'un altre Joan Vallterra de Blanes, que serví Ferran II, el Catòlic,

Suscriptor | València

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

Jardín salvado y objetivo cumplido

Jardín salvado y objetivo cumplido

«La ampliación del Botánico no es imprescindible pero sería lo ideal», afirma Pascual Requena

Un metro para trabajar y estudiar, no para el ocio

Entre las 22:00 y las 00:00 salen los últimos convoyes desde València hacia los pueblos del área...

Todas las noticias de València

en la defensa de Perpinyà. Joan s' enamoriscà de Catalina fins el punt que l' assetjava quan la dama apareixia en públic. Catalina es defensà i li ho digué al seu pare, el governador, el qual demanà discretament la intervenció del nou virrei. Aquest, recentment arribat a València, no volia un conflicte públic entre nobles, així que demanà la intermediació de Tomàs Cerdà de Tallada, un jurista xatívi, amic de joventut de Margarita Agulló o Agullona (ja comentada en aquesta secció), que fou senyor del Cerdanet, una possessió amb una alqueria als afores de Mislata on abans estava la Presó Model i ara el Complex Administratiu «9 d' Octubre». Misser Cerdà li digué a Joan que deixara en pau Catalina i, com llegim en una epístola posterior, adreçada a les Corts, li demanà «que no acudiesse a las Iglesias a que ella fuesse à hojr missa, y que en las salas de damas no la sacasse à dançar». Pero l' advertiment del jurista no fou ben rebut pel noble. Cal parar esment en la seua argumentació perquè té un ressó quixotesco (cal recordar que la primera edició de la novel·la de Cervantes fou del 1605, pràcticament coetània). Afirmà Joan Vallterra que l' advertiment que li havia transmés Cerdà suposava un agravi perquè «él servía a la dicha dona Cathalina con fin de cassar con ella y [como] no havia procedido con termino indeçente le eran permitidas las dichas cosas, y que prohibírselas es señalar desigualdad de personas, y que siendo él de la calidad que es notorio, no hay razón para ello», per la qual cosa reclamava se li deixara en «la libertad de que gozan los cavalleros en aquella ciudad de servir à donzellas quando se haze con honestidad y fin de casarse con ellas». No deixa de sorprendre el sentit peculiar en el qual el noble parlava de «desigualtat» o de «llibertat».

El virrei hagué de fer repetir els advertiments, sempre de paraula, el que incrementà la sensació d' agraviat de l' assetjador, fins el punt que volgué interposar una demanda en l' Audiència, a l' admissió de la qual s' oposaren el virrei i el governador, ja que «no pareció que la calidad del negocio lo permitía». Però a més la iniciativa de Joan, l' assetjador, de reclamar protecció front a l' agravi que, segons ell, patia per no poder assetjar la dama, donà publicitat als fets i a les seues pretensions sobre Catalina. Tal vegada a causa d' això, el governador Cavanilles prengué la mesura de casar ràpidament la seua filla amb un altre noble, la qual cosa, lògicament, extingia la possibilitat de reclamació davant l' Audiència del noble pressumptament agraviat. El virrei li comunicà a Joan Vallterra que «don Hieronymo Cabanillas tenía otros designos de collocar su hija» i, taxativament, que «no funde honra en ello ni por ello sino que se quiere y que no se habla mas en el negocio». Les Corts foren informades que l' assumpte s' havia tancat.

Efectivament, Catalina fou «col·locada» en matrimoni amb Luis Pardo de la Casta. Aquest fou fill de Juan Pardo de la Casta, que no tenia títol nobiliari, però guanyà una certa fortuna amb les seues empreses mercantils a València, sobretot de comerç de fusta. Probablement amb l' acord del fill del comerciant, una part dels guanys foren invertits en finalitzar el Palau d' Alaquàs, que havia estat començat als inicis del segle XVI, sota el senyoriu de Jaume García de Aguilar i Martí de Torres. El 1577, Felip II atorgà a Luis Pardo el títol de I Comte d' Alaquàs, i set anys després es reprengueren les obres del palau-castell.

Luis Pardo tenia un caràcter barallós. En un enfrontament ja havia mort un home. Després del seu matrimoni s' incrementà el seu ànim bregós. En una altra epístola al rei datada l' agost de 1589 (per tant, poc després del matrimoni de Luis Pardo i Catalina Cavanilles), informant-li de les actuacions del virrei de València, llegim aquest fragment que no cal comentar: «[Luis Pardo] vive con mucha inquietud, y libertad, y que ha tenido algunas pendencies sin causa ni razón, y que yendo miçer Joan Crespo, que V. Md. [Vuestra Majestad] ha proveydo para la audiencia de Mallorca, con su muger en un coche por la ciudad de dia, porque el cochero no desvió el coche, tan presto como don Luis Pardo se lo dixo, sin mirar que no lo podia hazer, porque estava rodeado de otros coches, echo mano a la espada, y hirió al cochero y mulas, y advierte el Virrey que segun la soltura con que anda, y el brío que ha cobrado por ser hierno del governador don Hieronymo Cavanillas, y tener deudos y cuñados muy voluntarios, recela que no le maten, si no se provee en ello».

Catalina, que havia de ser prou més jove que el seu home, tingué un fill, Juan Pardo de la Casta, que heretà el marquesat. Quan es dictà l' expulsió de la població morisca (1609), Catalina, ja vídua, donà carta de poblament a setze famílies procedent de La Casta (o Lacasta), la vila aragonesa que amb el temps donaria nom al marquesat de la família (ara és un poble abandonat). Per les successions en el títol, les possessions del marquesat passaren a una família italiana, els marquesos Manfredi, el que determinà un llarg abandonament del Palau. El 2007, però, s' inaugurà la seua rehabilitació. L' any 2016, un descendent, Enrico Manfredi, fou condemnat per falsificar papers per heretar un altre títol, que, segons ell, li emparentava amb el coronel alemany Claus von Stauffenberg (el de l' atemptat a Hitler, que Tom Cruise encarnà en el film «Valquíria»). A tall de curiositat, l' actual marquès de la Casta està emparentat amb l' anterior ministre de Defensa, Pedro Morenés, que també té títol nobiliari.

RENEVEA TU MULTIFUNCIONAL JURÁSICO,
ENTRA EN LA ERA DE LA
OFICINA INTELIGENTE

MULTIFUNCIONALES
INTELIGENTES
desde 650
29€/mes

PV-MODULE | WECHSELRICHTER | SPEICHER | KOMPONENTEN

Die ideale Online-Plattform
für Ihre Photovoltaik-Produkte

KAUFEN
UND
VERKAUFEN

SECONDSOL
THE PROFESSIONAL MARKETPLACE

www.secondsol.de

cuponísimo

ANTES 60€ -51% 29,90€

Spyder Rent Valencia

Conduce un Quad por Valencia

Más ofertas en cuponísimo.levante-emv.com

D'altra banda, poca cosa més sabem de Joan, el noble assetjador i, segons ell, agraviat, que sembla que fou promogut a comte de Vilanova el 1628. Els Vallterra tingueren conflictes entre ells i amb la justícia. El que fou probablement nebot de l'assetjador de Catalina, Josep Vallterra de Blanes i Martí, cavaller de Sant Jaume, participà en bandositats i fou condemnat a mort el 1659. Com a noble, li aplicaren la pena capital tallant-li el coll. Fou decapitat a la plaça de la Mare de Déu. Un germà seu, Felipe Vallterra, morí en un enfrontament amb la justícia el 1662. Del pare dels dos, Vicente, conservem un retrat, pintat el 1661. Tenien el seu palau per la plaça de Sant Llorenç, terres i cases a Torres Torres i Alfara i una alqueria a Mislata.

[Compartir en Facebook](#)

[Compartir en Twitter](#)

Temas relacionados:

[Blanes](#)

[Bolbaite](#)

[Comunidad Valenciana](#)

[Despertà](#)

[Emperador](#)

[França](#)

[Joventut](#)

[Obres](#)

[Primavera](#)

[Torres Torres](#)

[Trànsit](#)

[Valencia](#)

Enlaces recomendados: Premios Cine

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#)

C. Valenciana

[València](#)
[El tiempo](#)
[Transportes en València](#)
[Tráfico en València](#)
[Cartelera de cine](#)
[Fallas](#)
[Servicios](#)

Clasificados

[tucasa.com](#)
[Iberpisos](#)
[Iberanuncio](#)
[Ibercoches](#)
[Iberempleo](#)
[Anuncios breves](#)
[Cambalache](#)

Especiales

[Lotería Navidad](#)
[Lotería el Niño](#)
[Fórmula 1](#)
[Premios Cine](#)
[Calendario Laboral](#)
[Calendario Escolar](#)

levante-emv.com

[Contacto](#)
[Atención al lector](#)
[Conózcenos](#)
[Localización](#)
[Política Medioambiental](#)
[Aviso legal](#)
[Política de cookies](#)

Publicidad

[Publicidad](#)

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

[Diari de Girona](#) | [Diario de Ibiza](#) | [Diario de Mallorca](#) | [Empordà](#) | [Faro de Vigo](#) | [Información](#) | [La Opinión A Coruña](#) | [La Opinión de Málaga](#) | [La Opinión de Murcia](#) | [La Opinión de Tenerife](#) | [La Opinión de Zamora](#) | [La Provincia](#) | [La Nueva España](#) | [Levante-EMV](#) | [Mallorca Zeitung](#) | [Regió 7](#) | [Superdeporte](#) | [The Adelaide Review](#) | [97.7 La Radio](#) | [Euroresidentes](#) | [Lotería Navidad](#) | [Premios Cine](#)

© Editorial Prensa Valenciana, S.A. Todos los derechos reservados.

[Aviso Legal](#) | [Política de Privacidad](#) | [Política de Cookies](#)